

מס רכוש וקרן פיצויים

חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961

רבדים בחקיקה

תוכן ענינים

4	Go	פרק ראשון : פרשנות	
4	Go	הגדרות חוק תשכד 1964	סעיף 1
8	Go	פרק שני : הטלת מס	
8	Go	מס רכוש	סעיף 2
8	Go	קרן פיצויים	סעיף 2א
8	Go	שיעור המס על קרקע	סעיף 3
8	Go	פרק שלישי : שוויה של קרקע	
9	Go	שוויה של קרקע שעליה בנין	סעיף 11
9	Go	שוויה של קרקע פנויה	סעיף 12
9	Go	שוויים של מטעים שהם קרקע	סעיף 13
9	Go	שווי קרקע בבעלות ממושכת	סעיף 13א
9	Go	עדכון סכומים	סעיף 13ב
10	Go	פרק רביעי : הצהרות	
10	Go	הצהרה על קרקע חוק תשכד 1964 חוק תשכז 1967	סעיף 17
10	Go	פרק חמישי : שומה ותשלום המס	
10	Go	שומת קרקע חוק תשכז 1967	סעיף 19
10	Go	מועד תשלום המס על קרקע	סעיף 20
11	Go	שומה לפי מיטב השפיטה חוק תשכד 1964 חוק תשכז 1967	סעיף 22
11	Go	הודעת שומה חוק תשכז 1967	סעיף 24
11	Go	ללא כותרת	סעיף 25
11	Go	פרק ששי : ערעורים	
11	Go	השגה על שומת קרקע חוק תשכז 1967	סעיף 26
12	Go	ערר על שומת קרקע חוק תשכז 1967	סעיף 27
12	Go	חובת הנמקה	סעיף 28
12	Go	ועדת ערר חוק תשכז 1967	סעיף 29
12	Go	פרק שביעי : גביית המס	
12	Go	גביה מתוך דמי שכירות	סעיף 30
12	Go	הגביה מבעלים משותפים	סעיף 31
12	Go	תחולת פקודת המסים	סעיף 32
12	Go	הפרשי הצמדה וריבית על אי תשלום במועד	סעיף 33
13	Go	זקיפת תשלומים	סעיף 33א
13	Go	סמכויות המנהל להקטין קנס או ריבית חוק תשכז 1967	סעיף 34
13	Go	סמכות להקטין חוב מס חוק	סעיף 34א
13	Go	פרק שמיני : פיצויים	
13	Go	הגדרות	סעיף 35
14	Go	תשלום פיצויים חוק תשכד 1964	סעיף 36

חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961

נוסח מלא ומעודכן

14	Go	מועדים להגשת הודעה על נזק ותביעה לפיצויים	סעיף 36א
14	Go	סייגים לקבלת פיצויים	סעיף 38
14	Go	ביטוח נכסים מחוץ לשטח המדינה חוק תשל 1970	סעיף 38א
15	Go	ביטוח חפצים ביתיים	סעיף 38ב
15	Go	פרק תשיעי: פטור והנחות	
15	Go	נכסי מדינה רשות מקומית ונציגות חוץ חוק תשכז 1967	סעיף 39
15	Go	פטור לבעלי מקרקעין שערכם נמוך	סעיף 40
16	Go	פטור מיוחד חוק תשכד 1964	סעיף 45
16	Go	החלת הסכם למניעת מסי כפל חוק תשכז 1967	סעיף 46א
16	Go	פרק עשירי: הוראות שונות	
16	Go	מנהל מס רכוש וממונים איזוריים חוק תשכד 1964 חוק תשכז 1967	סעיף 47
17	Go	סמכויות	סעיף 48
17	Go	חקירות וחיפושים חוק תשכד 1964	סעיף 48א
17	Go	הודעות רשמיות	סעיף 49
17	Go	שמירת סוד חוק תשכד 1964	סעיף 50
17	Go	הארכת מועד חוק תשכז 1967	סעיף 51
17	Go	פגמים וליקויים	סעיף 52
17	Go	מסירה	סעיף 53
17	Go	סמכות להתעלם מפעולות מסוימות	סעיף 53א
18	Go	רישום פעולות חוק תשכד 1964 חוק תשכז 1967	סעיף 54
18	Go	זכות חזרה חוק תשכד 1964	סעיף 55
18	Go	החזר מס על קרקע חוק תשכז 1967	סעיף 56
18	Go	עיגול סכומים	סעיף 56ב
18	Go	עבירות ועונשין	סעיף 57
18	Go	תשלום קנס או כופר שהוטל על הזולת חוק הסדרים	סעיף 57א
18	Go	עבירות על ידי חבר בני אדם חוק הסדרים	סעיף 58
19	Go	אחריות לתשלום המס	סעיף 59
19	Go	כופר כסף	סעיף 60
19	Go	נוהל וסדרי דין חוק תשכז 1967	סעיף 61
19	Go	אצילת סמכויות	סעיף 64
19	Go	ביצוע ותקנות	סעיף 65
19	Go	טפסים חוק תשכד 1964	סעיף 66
19	Go	ביטולים	סעיף 67
19	Go	הוראות מעבר חוק תשכד 1964	סעיף 68
20	Go	רישום ותשלום מס אינם ראייה נגד המדינה	סעיף 69
20	Go	תחילת תוקף	סעיף 70
20	Go	תוספת	

מס רכוש וקרן פיצויים

חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961*

- * פורסם [ס"ח תשכ"א מס' 337](#) מיום 6.4.1961 עמ' 100 ([ה"ח תשכ"א מס' 447](#) עמ' 88).
- תוקן [ס"ח תשכ"ד מס' 423](#) מיום 2.4.1964 עמ' 91 ([ה"ח תשכ"ג מס' 536](#) עמ' 70) – תיקון מס' 1; ר' סעיף 41 לענין תחילה.
- [ס"ח תשכ"ה מס' 459](#) מיום 16.7.1965 עמ' 197 ([ה"ח תשכ"ה מס' 652](#) עמ' 219) – תיקון מס' 2; ר' סעיפים 5, 6 לענין תחילה והוראות מעבר.
- [ס"ח תשכ"ז מס' 494](#) מיום 31.3.1967 עמ' 26 ([ה"ח תשכ"ז מס' 720](#) עמ' 82) – תיקון מס' 3; תחילתו ביום 1.4.1967 ור' סעיף 47 לענין תחולה. ת"ט [ס"ח תשכ"ז מס' 498](#) מיום 13.6.1967 עמ' 72.
- [ס"ח תשכ"ח מס' 524](#) מיום 1.4.1968 עמ' 42 ([ה"ח תשכ"ח מס' 762](#) עמ' 128) – תיקון מס' 4; ר' סעיף 23 לענין תחילה.
- [ס"ח תשכ"ט מס' 554](#) מיום 30.3.1969 עמ' 86 ([ה"ח תשכ"ט מס' 817](#) עמ' 126) – תיקון מס' 5. תוקן [ס"ח תשל"א מס' 619](#) מיום 12.3.1970 עמ' 31 ([ה"ח תשל"א מס' 868](#) עמ' 60) – תיקון מס' 5 (תיקון מס' 1). [ס"ח תשל"א מס' 619](#) מיום 2.4.1971 עמ' 72 ([ה"ח תשל"א מס' 931](#) עמ' 170) – תיקון מס' 5 (תיקון מס' 2).
- [ס"ח תשל"א מס' 579](#) מיום 6.1.1970 עמ' 12 ([ה"ח תשל"א מס' 861](#) עמ' 14) – תיקון מס' 6.
- [ס"ח תשל"א מס' 600](#) מיום 30.7.1970 עמ' 126 ([ה"ח תשל"א מס' 886](#) עמ' 182) – תיקון מס' 7.
- [ס"ח תשל"ב מס' 667](#) מיום 4.8.1972 עמ' 158 ([ה"ח תשל"ב מס' 993](#) עמ' 237) – תיקון מס' 8. ת"ט [ס"ח תשל"ב מס' 672](#) מיום 23.11.1972 עמ' 13. תוקן [ס"ח תשל"ד מס' 732](#) מיום 12.4.1974 עמ' 69 ([ה"ח תשל"ד מס' 1111](#) עמ' 125) – תיקון מס' 8 (תיקון); ר' סעיף 2 לענין תחילה.
- [ק"ת תשל"ג מס' 3001](#) מיום 29.4.1973 עמ' 1263 – צו תשל"ג-1973; תחילתו ביום 14.5.1973.
- [ס"ח תשל"ד מס' 732](#) מיום 12.4.1974 עמ' 69 ([ה"ח תשל"ד מס' 1111](#) עמ' 126) – תיקון מס' 9; תחילתו ביום 1.4.1974.
- [ס"ח תשל"ד מס' 744](#) מיום 23.8.1974 עמ' 120 ([ה"ח תשל"ד מס' 1128](#) עמ' 226) – תיקון מס' 10 בסעיף 12 לחוק מס מימון רכש (הוראת שעה), תשל"ד-1974. ת"ט [ס"ח תשל"ה מס' 766](#) מיום 5.6.1975 עמ' 123.
- [ק"ת תשל"ד מס' 3205](#) מיום 29.7.1974 עמ' 1576 – צו תשל"ד-1974; תחילתו ביום 1.4.1974.
- [ס"ח תשל"ה מס' 756](#) מיום 31.1.1975 עמ' 50 ([ה"ח תשל"ה מס' 1113](#) עמ' 142, [ה"ח תשל"ה מס' 1149](#) עמ' 44) – תיקון מס' 11 בסעיף 47 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 21), תשל"ה-1975; ר' סעיף 48 (ה) לענין תחולה.
- [ק"ת תשל"ה: מס' 3275](#) מיום 2.1.1975 עמ' 590 – צו תשל"ה-1975; תחילתו ביום 1.4.1974. [מס' 3331](#) מיום 30.4.1975 עמ' 1615 – צו (מס' 2) תשל"ה-1975; תחילתו ביום 1.4.1974. [מס' 3332](#) מיום 4.5.1975 עמ' 1624 – תק' תשל"ה-1975 (תוקנו [ק"ת תשל"ו מס' 3537](#) מיום 6.6.1976 עמ' 1758 – תק' (תיקון) תשל"ו-1976; תחילתן ביום 1.4.1976). עמ' 1624 – צו (מס' 3) תשל"ה-1975; תחילתו ביום 1.4.1975.
- [ס"ח תשל"ו מס' 810](#) מיום 20.5.1976 עמ' 186 ([ה"ח תשל"ו מס' 1239](#) עמ' 232) – תיקון מס' 12; ר' סעיף 21 לענין תחילה ותחולה. ת"ט [מס' 820](#) מיום 15.7.1976 עמ' 241.
- [ק"ת תשל"ו מס' 3537](#) מיום 6.6.1976 עמ' 1758 – צו תשל"ו-1976 בסעיף 1(15) לצו הריבית (שינוי שיעורים), תשל"ו-1976 (כפי שתוקן [ק"ת תשל"ז מס' 3594](#) מיום 29.9.1976 עמ' 8 בסעיף 1(6) לצו הריבית (שינוי שיעורים) (תיקון), תשל"ז-1976); תחילתו ביום 14.10.1976.
- [ק"ת תשל"ז: מס' 3731](#) מיום 30.6.1977 עמ' 2053 – צו תשל"ז-1977; תחילתו ביום 1.4.1977. [מס' 3752](#) מיום 22.8.1977 עמ' 2436 – צו (מס' 2) תשל"ז-1977; תחילתו ביום 6.9.1977.
- [ס"ח תשל"ח מס' 905](#) מיום 30.7.1978 עמ' 174 ([ה"ח תשל"ח מס' 1346](#) עמ' 219) – תיקון מס' 13 בסעיף 38 לחוק לעידוד השקעות הון (תיקון מס' 17), תשל"ח-1978. ת"ט [ס"ח תשל"ט מס' 933](#) מיום 6.4.1979 עמ' 92.
- [ק"ת תשל"ח: מס' 3818](#) מיום 23.2.1978 עמ' 738 – תק' תשל"ח-1978; תחילתן ביום 1.4.1978. עמ' 745 – צו תשל"ח-1978; תחילתו ביום 1.4.1978. [מס' 3860](#) מיום 18.6.1978 עמ' 1514 – צו (מס' 2) תשל"ח-1978; תחילתו ביום 1.4.1978.
- [ס"ח תשל"ט מס' 934](#) מיום 10.4.1979 עמ' 96 ([ה"ח תשל"ט מס' 1340](#) עמ' 186) – תיקון מס' 14; ר' סעיפים 20-22 לענין תחילה, תחולה והוראת שעה. ת"ט [מס' 937](#) מיום 5.7.1979 עמ' 116 – ת"ט (מס' 2) תשל"ט-1979.
- [ק"ת תשל"ט: מס' 3911](#) מיום 23.11.1978 עמ' 166 – צו תשל"ט-1978; תחילתו ביום 1.12.1978. [מס' 3973](#) מיום

חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961

נוסח מלא ומעודכן

פרק ראשון: פרשנות

1979.26.4.עמ' 1020 – תק' תשל"ט-1979; תחילתו ביום 1.4.1979. [מס' 3986](#) מיום 29.5.1979 עמ' 1298 – צו (מס' 2) תשל"ט-1979; תחילתו ביום 1.4.1979. [מס' 4021](#) מיום 30.8.1979 עמ' 1791 – צו (מס' 3) תשל"ט-1979; תחילתו ביום 1.9.1979.

[ק"ת תשמ"א מס' 4051](#) מיום 19.11.1979 עמ' 242 – תק' תשמ"א-1979; תחילתו ביום 1.4.1979. [מס' 4064](#) מיום 9.12.1979 עמ' 558 – צו תשמ"א-1979; תחילתו ביום 1.12.1979. [מס' 4110](#) מיום 15.4.1980 עמ' 1336 – צו (מס' 2) תשמ"א-1980; תחילתו ביום 1.4.1980. [מס' 4130](#) מיום 30.5.1980 עמ' 1726 – תק' (מס' 2) תשמ"א-1980; תחילתו ביום 1.4.1980. [מס' 4144](#) מיום 15.7.1980 עמ' 2069 – צו (מס' 3) תשמ"א-1980; תחילתו ביום 1.8.1980.

[ס"ח תשמ"א מס' 1020](#) מיום 14.4.1981 עמ' 200 ([ה"ח תשמ"א מס' 1524](#) עמ' 274) – תיקון מס' 16; תחילתו ביום 1.4.1981 ור' סעיפים 42-46 לענין תחולה והוראות מעבר.

[ק"ת תשמ"א מס' 4182](#) מיום 23.11.1980 עמ' 181 – צו תשמ"א-1980; תחילתו ביום 1.12.1980.

[ס"ח תשמ"ד מס' 1107](#) מיום 23.2.1984 עמ' 60 ([ה"ח תשמ"ד מס' 1652](#) עמ' 82) – תיקון מס' 17 בסעיף 14 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 59), תשמ"ד-1984; ר' סעיף 18(ט) לענין תחולה כפי שתוקן [ס"ח תשמ"ה מס' 1135](#) מיום 26.2.1985 עמ' 42 ([ה"ח תשמ"ה מס' 1710](#) עמ' 80) – תיקון מס' 17 (תיקון) בסעיף 14 לתיקון מס' 18.

[ק"ת תשמ"ד מס' 4583](#) מיום 29.1.1984 עמ' 855 – צו תשמ"ד-1984; תחילתו ביום 1.2.1984.

[ס"ח תשמ"ה מס' 1135](#) מיום 26.2.1985 עמ' 40 ([ה"ח תשמ"ה מס' 1710](#) עמ' 80) – תיקון מס' 18; ר' סעיף 15 לענין תחולה והוראות מעבר.

[ס"ח תשמ"ו מס' 1197](#) מיום 16.10.1986 עמ' 5 ([ה"ח תשמ"ו מס' 1798](#) עמ' 311) – תיקון מס' 19 בסעיף 24 לחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 71), תשמ"ז-1986; ר' סעיף 31 לענין הוראות מעבר וסעיף 35 לענין תחילה.

[ס"ח תשמ"ט מס' 1265](#) מיום 26.1.1989 עמ' 4 ([ה"ח תשמ"ט מס' 1911](#) עמ' 8) – תיקון מס' 20; תחילתו ביום 1.1.1989.

[ס"ח תשמ"ט מס' 1266](#) מיום 8.2.1989 עמ' 7 ([ה"ח תשמ"ט מס' 1904](#) עמ' 293) – תיקון מס' 21; תחילתו ביום 1.1.1989.

[ק"ת תשמ"ט מס' 5201](#) מיום 16.7.1989 עמ' 1107 – צו תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.7.1989.

[ק"ת תשנ"א מס' 5328](#) מיום 31.1.1991 עמ' 474 – תק' תשנ"א-1991. תוקנו [ק"ת תשנ"ב מס' 5413](#) מיום 9.1.1992 עמ' 640 – תק' תשנ"א-1991 (תיקון מס' 1) תשנ"ב-1992. [ק"ת תשנ"ג מס' 5478](#) מיום 10.11.1992 עמ' 45 – תק' תשנ"א-1991 (תיקון מס' 2) תשנ"ג-1992.

[ק"ת תשנ"א מס' 5342](#) מיום 21.3.1991 עמ' 744 – צו תשנ"א-1991; תחילתו ביום 1.3.1991.

[ס"ח תשנ"א מס' 1350](#) מיום 26.3.1991 עמ' 119 ([ה"ח תשנ"א מס' 2041](#) עמ' 164) – תיקון מס' 22; ר' סעיף 1 לענין הוראת שעה.

[ס"ח תשנ"ב מס' 1394](#) מיום 7.4.1992 עמ' 176 ([ה"ח תשנ"ב מס' 2079](#) עמ' 380) – תיקון מס' 23 בסעיף 4 לחוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה) (מס' 3), תשנ"ב-1992; תחילתו ביום 1.7.1992.

[ק"ת תשנ"ד מס' 5547](#) מיום 23.9.1993 עמ' 2 – צו תשנ"ד-1993; תחילתו ביום 15.6.1993.

[ס"ח תשנ"ד מס' 1474](#) מיום 22.7.1994 עמ' 253 ([ה"ח תשנ"ד מס' 2289](#) עמ' 531) – תיקון מס' 24 [במקור מס' 25].

[ס"ח תשנ"ה מס' 1498](#) מיום 4.1.1995 עמ' 90 ([ה"ח תשנ"ה מס' 2240](#) עמ' 180) – תיקון מס' 25; תחילתו ביום 1.1.1995. ת"ט [ס"ח תשנ"ז מס' 1625](#) מיום 10.6.1997 עמ' 168; תחילתו ביום 1.1.1995.

[ס"ח תשנ"ו מס' 1590](#) מיום 10.5.1996 עמ' 312 ([ה"ח תשנ"ו מס' 2519](#) עמ' 596) – תיקון מס' 26; ר' סעיף 7 לענין תחילה ותחולה.

[ס"ח תשנ"ט מס' 1707](#) מיום 25.4.1999 עמ' 133 ([ה"ח תשנ"ט מס' 2795](#) עמ' 346) – תיקון מס' 27 בסעיף 14 לחוק מס שבח מקרקעין (תיקון מס' 45), תשנ"ט-1999; ר' סעיף 15 לענין תחילה ותחולה.

[ס"ח תשנ"ט מס' 1707](#) מיום 25.4.1999 עמ' 134 ([ה"ח תשנ"ט מס' 2764](#) עמ' 122) – תיקון מס' 28.

[ס"ח תשס"א מס' 1785](#) מיום 4.4.2001 עמ' 220 ([ה"ח תשס"א מס' 2977](#) עמ' 504) – תיקון מס' 29 והוראת שעה; ר' סעיף 3 לענין תחילה ותחולה.

[ס"ח תשס"ד מס' 1920](#) מיום 18.1.2004 עמ' 92 ([ה"ח הממשלה תשס"ד מס' 64](#) עמ' 52) – תיקון מס' 30 בסעיף 19 לחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), תשס"ד-2004; תחילתו ביום 1.3.2006. [ק"ת תשס"ו מס' 6466](#) מיום 1.3.2006 עמ' 526 – צו תשס"ו-2006.

[ס"ח תשס"ו מס' 2062](#) מיום 24.7.2006 עמ' 387 ([ה"ח הממשלה תשס"ו מס' 212](#) עמ' 138) – תיקון מס' 31 בסעיף 2 לחוק פיצויים בשל פגיעה ממעשה אלימות הנובע מהסכסוך הישראלי-ערבי (תיקוני חקיקה), תשס"ו-2006; ר' סעיף 3 לענין תחולה והוראת מעבר.

[י"פ תשס"ז מס' 5613](#) מיום 7.1.2007 עמ' 1122 – הודעה תשס"ז-2007; תוקפה לשנת 2006.

	.1 בחוק זה –	הגדרות
	"אזור חקלאי" – (בוטלה);	(תיקון מס' 14) תשל"ט-1979
	"אזור עירוני" – (בוטלה);	(תיקון מס' 14) תשל"ט-1979
	"בנין" – לרבות כל מבנה או בניה שאינם ארעיים, שבנייתם נגמרה, ובלבד ששטחם נכלל בחישוב אחוזי הבניה המנוצלים המותרים בקרקע לפי תקנות תכנון ובניה;	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 26) תשנ"ו-1996
	"בנין חקלאי" – (נמחקה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בנין כפרי" – (בוטלה);	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972
	"בנין מאגר" – (נמחקה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בנין מגורים" – (נמחקה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בנין מיוחד" – (נמחקה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בנין עסקי" – (נמחקה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בנין עירוני" – (בוטלה);	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972
	"בנין תעשייתי" – (בוטלה);	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972
	"בעל" –	
	(1) בקרקע –	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(א) הבעל הרשום, ובחכירה או בחכירת משנה לתקופה שאינה פחותה מ-25 שנים – החוכר הרשום, או חוכר המשנה הרשום, הכל לפי הענין;	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972 (תיקון מס' 14) תשל"ט-1979 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(ב) נפטר או נעדר הבעל כמשמעותו בפסקה (1)(א), או העביר לאחר את זכותו להחזיק בה, ליהנות ממנה או לקבל ממנה הכנסה או רווחים בנסיבות העושות את האחר כבעלה או העביר לאחר את זכותו להחזיק בה, ליהנות ממנה או לקבל ממנה הכנסה או רווחים בנסיבות העושות את האחר כחוכר או כחוכר המשנה שלה לתקופה שאינה פחותה מ-25 שנים, יהיה בעל הקרקע – המחזיק או הזכאי להחזיק בה או ליהנות ממנה, או הזכאי לקבל ממנה הכנסה או רווחים בנסיבות כאמור; והכל בין שזכותו רשומה בפנקסי המקרקעין או בפנקסים רשמיים אחרים ובין שאינה רשומה;	(תיקון מס' 14) תשל"ט-1979 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(ג) אם המדינה, רשות הפיתוח או קרן קיימת לישראל היא הבעל לפי פסקאות משנה (א) או (ב) והקרקע מוחזקת על-ידי אחר על פי חוזה או רשיון – יראו את המחזיק כבעל הקרקע;	(תיקון מס' 14) תשל"ט-1979 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(א1) בקרקע שפורסמה הודעה עליה לפי סעיף 5(1) לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, ושר האוצר או מי שהורשה על ידיו לצורך סעיף 22(2) לאותה פקודה, אינם זכאים לחזור בהם מרכישתם כאמור בסעיף 14(1) לפקודה האמורה – המדינה, או מי שהורשה לכך – הכל לפי הענין. בקרקע שניתן לגביה צו לפי סעיף 3 לפקודת הדרכים ומסילות הברזל (הגנה ופיתוח), 1943, והשלטונות קנו חזקה בקרקע בהתאם לסעיף 4 לפקודה האמורה – המדינה;	(תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(2) (בוטלה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	(3) בקרקע שהיא בהנהלתו, בהחזקתו או ברשותו של אפוטרופוס, של סוכן או מיופה כוח של בעל הנמצא בחוץ לארץ, של מוציא לפועל של צוואה, כונס נכסים, מפרק או נאמן שנתמנו על פי חוק או על ידי בית המשפט – ייחשבו גם אלה לבעלים בנוסף על האמורים בפסקאות (1), (א1) ו-2(2), ובלבד שהמס על קרקע זו לא ייגבה אלא מהכנסה שמקורה באותה קרקע או ממנה גופה;	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
	"בעל שליטה" – מי שמחזיק במישרין או בעקיפין, לבד או יחד עם קרוב, באחת מאלה:	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972

- (1) 51% לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה ;
- (2) זכות להחזיק ב-51% לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה או בזכות לרכשה ;
- (3) זכות לקבל 51% לפחות מהרווחים ;
- (4) זכות למנות מנהל ;
- והמונח שליטה יפורש לפי זה ;
- "גמר בניה" - משעה שהבנין כולו או מקצתו נתפס לראשונה, או משעה שהוא ראוי לשימוש שיועד לו, הכל לפי המוקדם ;
- (תיקון מס' 9)
תשל"ז-1974
- "המנהל" - הנציב כמשמעותו בפקודת מס הכנסה ;
- "הפקודה" - פקודת מס הכנסה ;
- (תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
- "הפרשי הצמדה וריבית" - תוספת לסכום שמדובר בו, השווה לסכום האמור כשהוא מוכפל בשיעור עליית מדד המחירים לצרכן בתקופה הנדונה, בתוספת ריבית בשיעור של 4% לשנה על הסכום שמדובר בו לאחר שנוספו לו הפרשי הצמדה כאמור, או בשיעור אחר שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת ;
- (18 תיקון מס')
תשנ"ה-1985
(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
צו תשנ"ד-1993
- לענין זה –
- "תוספת עליית המדד" - (בוטלה) ;
- "סכום מתואם" - (בוטלה) ;
- (תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
- "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ;
- "שיעור עליית המדד", בתקופה פלונית - ההפרש בין המדד שהתפרסם לאחרונה לפני סוף התקופה (להלן - המדד החדש) לבין המדד שהתפרסם לאחרונה לפני תחילת התקופה (להלן - המדד היסודי), מחולק במדד היסודי ;
- "תקופה עודפת" – (בוטלה) ;
- (תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
- "חלקה" - יחידת הרישום בפנקסי המקרקעין, ובאין יחידה כזאת - הקרקע שעליה עומד הבנין בתוספת שטח של 300%, ובלבד שלא תיכלל בחלקה קרקע המשמשת בחקלאות ;
- "חקלאי" –
- (14 תיקון מס')
תשל"ט-1979
- (1) בעל משק חקלאי, תושב ישראל - לרבות חבר בני אדם שפסקה (2) איננה חלה עליו - אשר 50% לפחות מהכנסתו היא מחקלאות ;
- (2) חבר בני אדם - למעט מי שמנייתיו נסחרות בבורסה - אשר 50% לפחות מהכנסתו ו-50% לפחות מהכנסתם של בעלי השליטה בו היא מחקלאות, אולם חבר בני אדם כאמור שהוקם לפני שנת המס 1975, דייוו-50% לפחות מהכנסתו היא מחקלאות אם רוב בעלי הזכויות בו רכשו את זכויותיהם לפני שנת המס 1975 או שבכל אחת מחמש שנות המס שלפני שנת המס 1979 לפחות 50% מהכנסתו היתה מחקלאות ;
- (3) בהגדרה זו –
- (א) "הכנסה" - הכנסה חייבת כמשמעותה בפקודה, באחת משתי שנות המס הקודמות לשנת מס פלונית או באותה שנת מס, לפני קיזוז הפסדים, לרבות הכנסה פטורה לפי כל דין אך למעט ריווח הון ולמעט הכנסה שאיננה מחקלאות עד לסכום השווה לשכר השנתי הממוצע למשרת שכיר לפי קביעתה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ואם שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, קבע לענין זה סכום אחר - למעט הסכום שקבע, ובקיבוץ - עד לסכום כאמור לכל יחידת משק כמשמעותה בסעיף 57 לפקודה ;
- (ב) "הכנסה מחקלאות" - לרבות שכר שמקבל חבר בחבר בני אדם שהוא חקלאי, ריבית ודיבידנד שמקבל חבר מחבר בני אדם כאמור וחלקו היחסי של חבר בחבר כאמור ברווחים הבלתי מחולקים של החבר ;

- (ג) "בעלי שליטה" - המחזיקים ביחד באחד מאלה:
- (1) שני שלישים לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה;
 - (2) זכות להחזיק שני שלישים לפחות מהון המניות שהוצא או מכוח ההצבעה, או הזכות לרכשה;
 - (3) זכות לקבל שני שלישים לפחות מהרווחים;
 - (4) זכות למנות מנהל.
- "יישוב ספר" - (נמחקה);
- "מבנה בתהליך בניה" - (נמחקה);
- "מושב" - (נמחקה);
- "מטעים" - עצים לרבות גפנים המשמשים או מיועדים לשמש לעסק, יחד עם הקרקע שעליה הם נטועים, ולרבות היבול שעליהם;
- "מלאי" - (נמחקה);
- "מלאי בתעשייה" - (נמחקה);
- "מלאי חקלאי" - (נמחקה);
- "מס", "מס רכוש" - המס המוטל על פי חוק זה;
- "מקרקעין" - (נמחקה);
- "נזק" - (נמחקה);
- "נזק מלחמה" - (נמחקה);
- "נזק עקיף" - (נמחקה);
- "נכס" - (נמחקה);
- "נכס המשמש בחקלאות" - (נמחקה);
- "ציוד" - (נמחקה);
- "קיבוץ" - (נמחקה);
- "קרוב" של אדם - (נמחקה);
- "קרקע" -
- (1) קרקע פנויה לרבות קרקע שמחובר אליה נכס שאיננו בנין, למעט הנכס המחובר אליה ולמעט קרקע חקלאית;
 - (2) (א) קרקע שעליה בנין ששטחו הכולל פחות מ-30% מהשטח הכולל שהיה מותר לבנות לפי תקנות תכנון ובניה, ואשר המחיר שניתן לקבל בעד הבנין לבדו במכירה ממוכר מרצון לקונה מרצון ב-1 באוקטובר שקדם לשנת המס היה פחות משווי הקרקע שעליה הוא עומד;
 - (ב) לגבי בנין מגורים שבנייתו נסתיימה לפני יום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) והחייב במס נעשה לבעל קרקע לגביו לפני המועד האמור, יקראו בפסקת משנה (א) "20%" ולא "30%".
 - (3) קרקע שביום ד' בטבת תש"ן (1 בינואר 1990) היו עליה מטעים ואיננה קרקע חקלאית;
- "קרקע חקלאית" -
- (1) קרקע שבתכנית על פי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן - התכנית), יועדה לחקלאות או יועדה לשמורת טבע כהגדרתה בחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ב-1992, למעט קרקע כאמור שאף שיועדה לחקלאות, ניתן לפי התכנית לבנות עליה דירת מגורים;

(2) קרקע המשמשת לעסק במשקו החקלאי של בעליה שהוא חקלאי, שהיתה בידי בעליה ביום כ"ט בטבת תשנ"ה (1 בינואר 1995) (להלן - היום הקובע); לענין זה יראו קרקע כאמור כאילו היתה בידי בעליה ביום הקובע גם אם הוא קיבל אותה בירושה או במתנה מבן זוגו או מהורה או מהורה של בן זוגו לאחר היום הקובע, ובלבד שהמוריש או נותן המתנה, לפי הענין, היה בעליה ביום הקובע.

(תיקון מס' 25)
תשנ"ה-1995
ת"ט תשנ"ז-1997

"רכב" - (נמחקה);

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

"רכב פרטי", "רכב מסחרי" ו-"רכב עבודה" - (נמחקה);

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

"מונית", "גרור" ו-"נתמך" - (נמחקה);

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

"שכירות מוגנת" - (נמחקה);

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

"המועד הקובע" - מועד הבניה או המועד שבו נעשה החייב במס לבעל קרקע, למעט בדרך של קבלת הקרקע בירושה מבן זוג, מאח, מהורה, מהורה של הורה או מאח של הורה, או במתנה מאחד מאלה, לפי המועד המאוחר;

(תיקון מס' 26)
תשנ"ו-1996

"תקנות תכנון ובניה" - תקנות תכנון ובניה שהותקנו על פי כל דין ושהיו קיימות במועד הקובע, ואם לא היו תקנות כאמור, התקנות שהותקנו לראשונה לאחר המועד הקובע;

(תיקון מס' 26)
תשנ"ו-1996

"שנת מס" - שנים-עשר החדשים המתחילים ב-1 בינואר של כל שנה.

(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986

א.1. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

פרק שני: הטלת מס

2. (א) מס רכוש ישולם על ידי בעלי קרקע, לכל שנת מס על קרקע שהיתה להם באותה שנה. (א1) מי שהיה בעל קרקע בחלק משנת מס כתוצאה מנסיבות כמפורט להלן, ישלם חלק יחסי ממס הרכוש, כיחס מספר הימים שהיה בעל הקרקע בתוך שנת המס ל-360:

מס רכוש
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985

(1) קרקע שבבעלותו חדלה בתוך שנת המס מלהיות קרקע לענין חוק זה עקב שינוי הגדרה;

(2) מקרקעין שבבעלותו, שאינם קרקע, הפכו בתוך שנת המס להיות קרקע לענין חוק זה עקב שינוי הגדרה;

(3) בתוך שנת המס רכש קרקע ממי שהיה פטור ממס.

(ב) מס רכוש לא ישולם יותר מפעם אחת על קרקע אחת באותה שנת מס.

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

א.2. (א) 25% ממס הרכוש וכן 15% ממס רכישה כמשמעותו בסעיף 9 לחוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ג-1963, הנגבים בכל שנה יהיו קרן מיוחדת לתשלום פיצויים בעד נזק (להלן - קרן פיצויים).

קרן פיצויים
(תיקון מס' 20)
תשמ"ט-1989
תק' תשנ"א-1991
(תיקון מס' 27)
תשנ"ט-1999

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לשנות את השיעור הקבוע בסעיף קטן (א); הודעה על כך תפורסם ברשומות.

(ג) כספי קרן הפיצויים שלא הוצאו יושקעו בדרך שיוורה שר האוצר; רווחי ההשקעות יצורפו לקרן הפיצויים ויהיו חלק ממנה.

3. מס הרכוש על קרקע יהיה בשיעור 0%.

שיעור המס על קרקע
(תיקון מס' 27)
תשנ"ט-1999

4. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

5. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

א.5. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

ב.5. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

6. (בוטל).

(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972

פרק שלישי: שווייה של קרקע

7. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- 7א. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
8. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
9. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- 9א. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
10. (בוטל). (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- 10א. (בוטל). (תיקון מס' 8 תשל"ב-1972)
11. שווייה של קרקע שעליה בנין, כאמור בפסקה (2) להגדרת קרקע, הוא השווי שניתן לקבל בעד הנכס כולו במכירה ממוכר ברצון לקונה ברצון ב-1 באוקטובר שקדם לשנת המס שבה נשום הבנין (להלן - שווי השוק) פחות שווי השוק של הבנין כולל הקרקע שעליה הוא עומד בתוספת 300% מהשטח הכולל של הבנין כאילו הבנין האמור הוא נכס בפני עצמו ללא זכויות בניה נוספות. (שווייה של קרקע שעליה בנין תיקון מס' 16 תשמ"א-1981 (תיקון מס' 18 תשמ"ה-1985) (תיקון מס' 19 תשמ"ז-1986) (תיקון מס' 26 תשנ"ו-1996)
12. שווייה של קרקע – יהיה שווי השוק שלה; ואם הפכה לקרקע או נרכשה ממי שהיה פטור ממס, לאחר ה-1 בספטמבר ולפני תום שנת המס שלגביה נשומה, ייקבע שווייה ליום שהפכה לקרקע. (שווייה פנויה תיקון מס' 8 תשל"ב-1972 (תיקון מס' 14 תשל"ט-1979) (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981) (תיקון מס' 18 תשמ"ה-1985) (תיקון מס' 19 תשמ"ז-1986) (תיקון מס' 26 תשנ"ו-1996)
13. (א) שווייה של קרקע שהיתה בידי בעליה ביום כ"ט בטבת תשנ"ה (1 בינואר 1995) שעליה מטע, כאמור בפסקה (3) להגדרת קרקע, הוא שווי השוק שלה בניכוי סכום של 50,000 שקלים חדשים לכל דונם או חלק יחסי מסכום זה לחלק של דונם. (שוויים של מטעים שהם קרקע תיקון מס' 16 תשמ"א-1981 (תיקון מס' 25 תשנ"ה-1995) ת"ט תשנ"ז-1997)
- (ב) (בוטל). (תיקון מס' 26 תשנ"ו-1996)
- 13א. (א) יחיד שבעלותו בקרקע החלה לפני יום ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) (לענין סעיף זה - היום הקובע), זכאי לניכוי משווייה של אותה הקרקע בסכום של 65,000 שקלים חדשים לכל דונם או חלק יחסי מסכום זה לחלק של דונם; לענין זה, יראו כאילו החלה בעלותו של יחיד בקרקע לפני היום הקובע, גם אם קיבל את הקרקע בירושה מבן זוג, מאח, מהורה, מהורה של הורה או מאח של הורה או במתנה מאחד מאלה, ובלבד שבעלותו בקרקע של המוריש או של נותן המתנה, לפי הענין, החלה לפני היום הקובע. (שווי קרקע בבעלות ממושכת תיקון מס' 26 תשנ"ו-1996)
- (ב) יחיד זכאי בשנת מס לניכוי לפי סעיף קטן (א) עד לסכום של 650,000 שקלים חדשים.
- (ג) על אף הוראות סעיף קטן (א), יחיד אינו זכאי לניכוי כאמור בשנת המס שבה העביר את הקרקע לאחר, שלא בדרך הורשה לבן זוג, לאח, לילד, לנכד או לאחיין או בדרך מתנה לאחד מאלה.
- (ד) לענין סעיף זה –
- (1) יראו כיחיד אחד - בני זוג וילדיהם שמתחת לגיל שמונה עשרה;
- (2) "קרקע" - למעט קרקע שבכל תקופה לאחר היום הקובע שימשה כולה או חלקה כמלאי עסקי.

(ה) סעיף זה יחול גם לגבי קרקע ששוויה מחושב לפי סעיף 13.

13ב. (א) הסכומים שבסעיפים 13 ו-13א יתואמו לכל שנת מס, לפי שיעור עליית המדד שהתפרסם בנובמבר שלפני אותה שנה, ביחס למדד שהתפרסם בנובמבר בשנה שקדמה לאותה השנה.

עדכון סכומים
(תיקון מס' 26)
תשנ"ו-1996

(ב) הסכומים המתואמים שבסעיפים 13 ו-13א (א) יעוגלו ל-100 השקלים החדשים הקרובים והסכום האמור בסעיף 13א (ב) יעוגל ל-1000 השקלים החדשים הקרובים.

14. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

15. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

פרק שלישי 1: (בוטל)

16א. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ב. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ג. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ד. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ה. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ו. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

16ז. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

פרק רביעי: הצהרות

17. אדם שבתוך שנת המס נעשה בעל קרקע, וכן אדם שחדל להיות בעל קרקע והדבר לא נרשם בפנקסי המקרקעין, חייב תוך 30 יום מיום שנעשה בעל, או מיום שחדל - להצהיר על כך בכתב למנהל; ואם נשתנתה הקרקע שלו בתוך שנת המס, שינוי מהותי בגופה או על ידי הוספה עליה וכן אם נשתנה השימוש בה באופן המשנה את הגדרה, חייב תוך 30 יום מיום השינוי, למסור למנהל הצהרה בכתב על כך.

הצהרה על קרקע
(תיקון מס' 1)
תשכ"ד-1964
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985

18. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

18א. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

18ב. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

פרק חמישי: שומה ותשלום המס

19. (א) המנהל ישום את שווייה של קרקע וחייב לחזור ולשומה אחת לחמש שנים, ובלבד שאם תוקנה השומה על פי סעיף קטן (ג) רשאי המנהל לדחות את המועד האמור עד תום חמש שנים מיום התיקון.

שומת קרקע
(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(ב) (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 3)
תשמ"ז-1967
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(ג) המנהל רשאי לתקן שומה לפי סעיף קטן (א) וכן שומת קרקע לפי סעיף 22 -

(1) בין ביזמתו הוא ובין על פי בקשת בעל הקרקע, אם לאתר השומה התברר שיש הבדל של 20% לפחות בין השווי שנקבע בשומה לבין שווייה ותקפו של התיקון יהיה מתחילת השנה שבה נעשה;

(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(2) אם לאתר השומה הפכה הקרקע לבנין או נשתנה הגדרה באופן אחר, ותקפו של התיקון יהיה מיום גמר הבניה או שינוי ההגדרה;

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

- (3) אם ראה כי טעה בשומתו, ותקפו של תיקון כזה לא יחול על יותר משלוש שנות מס שקדמו לתיקון.
- (תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
20. (א) החייב במס על קרקע רשאי לשלם את המס באחת משתי דרכים אלה:
(1) תשלום המס כולו עד 31 בינואר של שנת המס, ללא הפרשי הצמדה וריבית;
(2) תשלום המס בשלושה שיעורים שווים שמועדיהם 10 באפריל, 10 ביולי ו-10 באוקטובר של שנת המס, כאשר כל שיעור נושא הפרשי הצמדה וריבית החל מתחילת שנת המס.
- מועד תשלום המס על קרקע
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), מי שחל לגביו האמור בסעיף 2(א) או 2(א)3, או שתוקנה שומתו כאמור בסעיף 19(ג)3, או שנשום לפי סעיף 22, ישלם את המס שהוא חייב בו תוך 45 ימים מיום משלוח הודעת התשלום.
- (ג) השיג אדם על השומה, ישלם את המס שאינו שנוי במחלוקת במועד האמור בסעיף קטן (א) או (ב), לפי הענין.
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
21. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- 21א. (בוטל).
22. (א) לא מסר בעל קרקע הצהרה לפי סעיף 17, רשאי המנהל לשום לפי מיטב שיפוטו את שווי הקרקע ואת המס המגיע לפי זה.
- שומת קרקע לפי מיטב השיפוט
(תיקון מס' 1)
תשכ"ד-1964
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- (ב) מסר בעל הקרקע הצהרה לפי סעיף 17 והיה למנהל יסוד להניח שהפרטים שפורטו בהצהרה, כולם או מקצתם, אינם מלאים או אינם נכונים, רשאי הוא תוך שנה מיום שנמסרה לו ההצהרה לשום לפי מיטב שיפוטו את שווי הקרקע ואת המס המגיע לפי זה.
- (תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- 22א. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- 22ב. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
23. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
24. מי שנשום לפי סעיפים 19 או 22, תישלח לו הודעת שומה או הודעת שומה חדשה, לפי הענין (להלן - הודעת שומה), ובה יפורט שווייה של כל קרקע וקרקע וסכום המס המגיע. המנהל רשאי לשלוח הודעת שומה כאמור לכל הקרקעות או הודעות שומה נפרדות לקרקעות שונות, כפי שיראה לנכון.
- הודעת שומה
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
25. (בוטל).
- (תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
- 25א. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- 25ב. (בוטל).
- (תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
- פרק ששי: ערעורים**
26. (א) חולק בעל קרקע על השומה או על הודעת תשלום שנמסרה לאדם לגבי קרקע שרכש ממי שהיה פטור ממס ואשר לו ערר על שומה שנעשתה לו, או על סירוב המנהל להיענות לבקשתו לתקן שומה לפי סעיף 19(ג)1 ו-2, רשאי הוא תוך 30 יום מיום שנמסרה לו ההודעה להשיג עליה לפני המנהל בכתב מנומק.
- השגה על שומת קרקע
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 16)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 26)
תשמ"ו-1996
- (ב) המנהל יודיע למשיג בכתב את החלטתו המנומקת תוך שנה מיום שקיבל את הודעת ההשגה או תוך חודש מיום שאישר המנהל כי המשיג המציא את כל המסמכים והפרטים שנדרש להמציאם, לפי המאוחר; לא החליט המנהל בהשגה במהלך התקופה האמורה, יראו את ההשגה כאילו נתקבלה.

(ג) נוכח המנהל שטעה בהחלטתו לפי סעיף קטן (ב) לרעת המשיג והמשיג לא עירער עליה, רשאי המנהל לתקן את החלטתו, ועליו להודיע למשיג בכתב את החלטתו המתוקנת ונימוקיה.

(ד) נמסרה למשיג החלטת המנהל לפי סעיף קטן (ב), חייב הוא תוך חמישה-עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה לשלם את יתרת המס המגיעה ממנו לפיה, ואם הגיש ערר לפי סעיף 27 - את יתרת המס שאינה שנויה במחלוקת.

(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968

(ה) (בוטל).

(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985

(ו) (בוטל).

26א. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

27. הרואה עצמו מקופח בהחלטת המנהל לפי סעיף 26(ב), רשאי תוך 30 יום מיום שנמסרה לו ההחלטה לערור עליה לפני ועדת ערר.

ערר על שומת קרקע
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

27א. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

28. הטוען כי שומה שנעשתה היא מוגזמת, חייב לנמק את טענתו.

חובת הנמקה
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

29. (א) שר המשפטים ימנה לצורך סעיף 27 ועדות ערר של 3 חברים כל אחת, ובהם אחד שהוא רשום בפנקס עורכי הדין ואחד שהוא בעל נסיון בעסקי מקרקעין, ובלבד שלפחות שני חברי הועדה וביניהם בעל הנסיון בעסקי מקרקעין, לא יהיו עובדי המדינה.

ועדת ערר
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967

(ב) הועדה רשאית לאשר את השומה, להפחיתה, לבטלה או להחליט בדרך אחרת, אך לא להגדילה ובלבד שבערר על סירוב המנהל לתקן שומה לפי סעיף 19(ג), רשאית הועדה לתקן את השומה רק אם היא סבורה שיש הבדל של 20% לפחות בין השווי שנקבע בשומה לבין שוויה.

(תיקון מס' 14)
תשל"ט-1979

(ג) לוועדה יהיו אותן הסמכויות שאפשר להעניקן לפי סעיף 5 ו-5א לפקודת ועדות חקירה, וכן להיכנס או להרשות אדם אחר להיכנס בכל עת סבירה לכל קרקע ולערוך בה בדיקות ומדידות וכן לדרוש מבעל הקרקע או המחזיק בה למסור לה כל ידיעה או מסמך הנמצאים ברשותו והדרושים לה למילוי תפקידיה. הועדה רשאית לחייב את הצדדים בהוצאות הערר, לרבות שכר טרחת עורך דין, הוצאות נסיעה ושכר בטלה של עדים.*

(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
חוק (מס' 16)
תשמ"א-1981

(ד) על החלטתה של ועדת ערר ניתן לערער בבעיה משפטית לבית המשפט המחוזי תוך 30 יום מיום שהובאה ההחלטה לידיעת המערער.

(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967

(ה) נמסרה לבעל קרקע החלטת ועדת הערר, חייב הוא תוך חמישה-עשר יום מיום שנמסרה לו ההחלטה לשלם את יתרת המס המגיעה ממנו לפיה.

(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

פרק שביעי: גביית המס

30. המס ייגבה מבעל הקרקע, ואולם אם לא שילם בעל הקרקע את המס תוך 30 יום מהמועד שנקבע לתשלומו, מותר למסור הודעה על כך לכל אדם המשלם לבעל דמי שכירות בעד הקרקע או בעד חלק ממנה, לפרש בה את סכום המס שלא נפרע במועדו ולדרוש כי עד לפרעון סכום המס שעליו נמסרה הודעה כאמור, ישולמו כל דמי השכירות העתידיים למנהל, למעט דמי שכירות שניתנו בעדם שטרות לפני מתן ההודעה.

גביה מתוך דמי שכירות
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

31. היתה הקרקע בבעלות משותפת בחלקים בלתי מסויימים, יגבה המנהל מכל אחד מהם את חלקו היחסי במס; היו שמותיהם ומעניהם של חלק הבעלים לא ידועים לו, יגבה מן ההכנסה המגיעת להם מן הקרקע.

הגביה מבעלים משותפים
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

32. על גביית מס הרכוש תחול פקודת המסים (גביה).

תחולת פקודת המסים (גביה)

33. (א) על סכומי מס לשנת מס פלונית שלא שולמו עד 31 בינואר של אותה שנת מס, לרבות

הפרשי הצמדה וריבית על אי-תשלום במועד
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986
(תיקון מס' 22)
תשנ"א-1991

הפרשי מס הנובעים מתיקון שומה, או מהחלטה בהשגה, בערר או בערעור, אך למעט סכומים כאמור בסעיף קטן (ב), ייוספו הפרשי הצמדה וריבית בעד התקופה שמתחילת שנת המס ועד יום התשלום.

(ב) על סכומי מס לשנת מס פלונית, שחייב בו מי שסעיפים 2(1א) או 2(1א)(3) חלים עליו, שלא שולמו תוך 30 ימים מיום היותו לבעל הקרקע או מיום שהמקרקעין הפכו לקרקע, לרבות הפרשי מס הנובעים מהחלטה בהשגה, בערר או בערעור, ייוספו הפרשי הצמדה וריבית בעד התקופה מהיום שהמקרקעין הפכו לקרקע או מיום שרכש את הקרקע, לפי הענין, ועד יום התשלום.

(ג) לענין גביה, דין הפרשי הצמדה וריבית וכן קנס בשל פיגור בתשלום - כדין המס.

(ד) המועד לתשלום הפרשי הצמדה וריבית לענין חוק המסים (קנס פיגורים), תשמ"א-1980, הוא בתום ארבעה עשר ימים מהיום האחרון של כל תקופת פיגור של ארבעה עשר ימים.

33א. (א) אדם ששילם סכום כלשהו על חשבון חוב מס, ייזקף כנגד כל סוג חיוב שבאותו חוב מס, חלק יחסי מהסכום ששילם כיחס חלקו של הסכום שבאותו סוג לסך כל חוב המס.

(ב) לא פירש האדם את שנת החוב - ייזקף הסכום לחובות המס שלו באזור כמשמעותו בסעיף 47(ב) שבו מצוי הנכס, לפי שנת היווצרם, החל משנת המס המוקדמת ביותר; לענין זה -

(1) דין החזר מס שקוזז על פי חוק קיזוז מסים, תש"ם-1980, כנגד חוב מס, ודין סכום שנגבה על פי פקודת המסים (גביה) או בדרך אחרת - כדין סכום ששילם אדם;

(2) "חוב מס" - סך כל הסכומים מכל סוגי החיוב שחייב אדם לפי חוק זה לשנת מס מסויימת, לגבי כל נכסיו המצויים באזור פלוני;

(3) "סוגי חיוב" - מס או הפרשי הצמדה וריבית.

34. המנהל רשאי להקטין את שיעורי הקנס, הריבית והפרשי הצמדה לפי סעיפים 33 ו-51, או לוותר עליהם לחלוטין, אם הוכח להנחת דעתו כי הפיגור נגרם שלא מחמת מעשה או מחדל התלויים ברצונו של בעל הקרקע.

זקיפת תשלומים
(תיקון מס' 17)
תשמ"ד-1984

(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
סמכויות המנהל
להקטין קנס או
ריבית
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 12)
תשל"ו-1976
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

34א. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כללים בדבר הקטנת חוב מס כהגדרתו בסעיף 33א, לסוגי בעלים או לסוגי קרקעות, למעט הקטנת חוב מס לשנת המס 1999.

סמכות להקטין חוב
מס
(תיקון מס' 27)
תשנ"ט-1999

פרק שמיני: פיצויים

35. בפרק זה -

"ישוב ספר" - ישוב ששר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, הודיע עליו שהוא ישוב ספר¹, וכן אזור ששר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, הודיע עליו שהוא ישוב ספר לתקופה קצובה שקבע;

"מבנה בתהליך בניה" - מבנה או בניה שבנייתם טרם נגמרה ואינם ארעיים;

"מטעים" - עצים, לרבות גפנים, המשמשים או מיועדים לשמש לעסק, לרבות היבול שעליהם;

"מלאי" - מיטלטלין מכל סוג שאינם לשימוש האישי של בעליהם או של בני ביתם ואינם כסף או דברים שבראוי;

"נזק" - נזק מלחמה, נזק עקיף ונזק בצורת;

"נזק מלחמה" - נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פעולות מלחמה על-ידי הצבאות הסדירים

הגדרות
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 29)
תשס"א-2001

¹ ר' י"פ תשס"ו מס' 5651 מיום 18.4.2007 עמ' 2322. מס' 5681 מיום 17.6.2007 עמ' 3176 (הוארכה י"פ תשס"ח מס' 5719 מיום 19.9.2007 עמ' 2. מס' 5780 מיום 26.2.2008 עמ' 2070).

של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל או עקב פעולות מלחמה על-ידי צבא הגנה לישראל;

"נזק עקיף" - הפסד או מניעת ריווח כתוצאה מנזק מלחמה בתחום ישוב ספר, או מחמת אי אפשרות לנצל נכסים המצויים בתחום ישוב ספר, עקב פעולות מלחמה על-ידי הצבאות הסדירים של האויב או עקב פעולות איבה אחרות נגד ישראל, או עקב פעולות מלחמה על-ידי צבא הגנה לישראל;

"נכס" - קרקע, קרקע חקלאית לרבות היבול שעליה, בנין, מבנה בתהליך בניה, מטעים, מלאי וציוד הנמצאים בשטח המדינה וכן כלי שיט וכלי טיס הרשומים בישראל או החייבים ברישום בישראל אף אם אינם מצויים בה;

"ציוד" - מכוונות, מיתקנים, רהיטים ורכוש אחר המשמשים או מיועדים לשמש ציוד לעסק, רכב רשום או חייב ברישום על פי פקודת התעבורה, כלי שיט וכלי טיס, בריכות מים המיועדות בעיקרן לשחיה ומבנים ארעיים.

36. (א) ישולמו פיצויים בעד נזק ושר האוצר יקבע בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת:

תשלום פיצויים
(תיקון מס' 1)
תשכ"ד-1964
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(1) את הזכאי לקבלת הפיצויים, ורשאי הוא להתנות את תשלום הפיצויים בשיקום הנזק;

(2) את שיעורי הפיצויים, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לכל סוג של נכסים, לכל סוג של ניזוקים ולכל סוג של נזקים, והכל בהתחשב עם היקף הנזק, תדירות הנזקים שפקדו את הניזוק ותדירות הנזקים שפקדו את האזור וגורמים אחרים;

(3) כללים לקביעת שווי הנזקים והגורמים שיובאו בחשבון לחישוב שווי הנזק, ובנזקי בצורת רשאי הוא להתחשב בין השאר גם בגודל השטח הנזרע;

(4) כללים למתן ערבות לזכאים לקבלת פיצויים;

(5) כללים לביצוע תשלום הפיצויים;

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 22)
תשמ"א-1991

(6) את סוגי הנכסים שניתן לבטחם לפי בקשת בעליהם עד לתקרת שווי שיקבע, התשלומים שיחולו לגבי ביטוח כאמור ותקופת הביטוח;

(7) ועדות למיניהן, דרכי מינוין, סמכויותיהן ודרכי הערעור לבית משפט מחוזי, בין דרך כלל ובין בבעיה משפטית בלבד;

(תיקון מס' 12)
תשל"ו-1976

(7א) דרכי מסירת הודעה על נזק ודרכי הגשת תביעה לפיצויים;

(8) (בוטלה).

(תיקון מס' 28)
תשמ"ט-1999
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(ב) תקנות לפי סעיף קטן (א) לענין נזקי בצורת יותקנו לאחר התייעצות עם שר החקלאות.

(10) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי ישולמו פיצויים בעד נזק שנגרם לגופו של נכס עקב מעשה אלימות כאמור בפסקה (4) או (5) להגדרה "פגיעת איבה" שבסעיף 1 לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970, והכל על פי כללים ובתנאים שיקבע שר האוצר כאמור.

(תיקון מס' 31)
תשס"ו-2006

(ג) (פקע).

(הוראת שעה)
תשס"א-2001

36א. (א) הודעה על נזק תוגש למנהל בתוך שבועיים מיום קרות הנזק.

מועדים להגשת
הודעה על נזק
ותביעה לפיצויים
(תיקון מס' 28)
תשמ"ט-1999

(ב) תביעה לפיצויים תוגש למנהל בתוך שלושה חודשים מיום קרות הנזק.

37. (בוטל).

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

38. לא ישולמו פיצויים בעד נזק עקיף אלא לתקופת הזמן הדרושה באופן סביר לסילוק גורמיו.

סייגים לקבלת
פיצויים
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

38א. (א) כדי לאפשר תשלום פיצויים בעד נזק לנכסי חוץ לישראליים, רשאי שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בין דרך כלל ובין לסוגים של בעלים.

ביטוח נכסים מחוץ
לשטח המדינה
(תיקון מס' 6)
תש"ל-1970
(תיקון מס' 7)
תש"ל-1970
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 19)
תשמ"ז-1986

- (ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) ייקבעו, בין היתר, פרטים אלה:
- (1) (בוטלה); (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- (2) שיעור התשלום שיחול על בעל הנכס;
- (3) סוגי הנזק שבעדם ישולמו פיצויים ושיעורי הפיצויים.
- (ג) לענין סעיף זה, "נכס חוץ ישראלי" –
- (1) מקרקעין, מלאי או ציוד הנמצאים מחוץ לשטח המדינה ואשר בעלם או אחד מבעליהם הוא אזרח ישראלי, תושב ישראל או תאגיד הרשום בישראל;
- (2) כלי שיט או כלי טיס המוחזק לאזרח ישראל, לתושב ישראל או לתאגיד הרשום בישראל;
- (3) כלי שיט או כלי טיס ששר האוצר, או מי שהשר הסמיך לכך, אישר שהוא פועל לטובת משק המדינה;
- (4) טובין המובלים בכלי שיט או כלי טיס שהוא "נכס" או "נכס חוץ ישראלי";
- (5) כלי טיס או חלקיו ששר האוצר או מי שהוא הסמיך לכך אישר לענין זה, שעה שהם מובאים לישראל או מוחזרים ממנה בקשר עם מכירתם, השכרתם, תיקונם, שיפוצם או אחזקתם בישראל. (תיקון מס' 12 תשל"ו-1976)
- 38ב.** (א) שר האוצר רשאי, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע בתקנות כי ישולמו פיצויים בעד נזק מלחמה לחפצים שאינם נכס והמצויים בבית מגוריו של אדם (להלן - חפצים ביתיים). ביטוח חפצים ביתיים (תיקון מס' 8 תשל"ב-1972 (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- (ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) ייקבעו, בין היתר, פרטים אלה:
- (1) השווי הכולל של חפצים ביתיים שבעבורם ישולמו פיצויים ללא תשלום בעד ביטוחם והשווי הכולל המקסימלי של חפצים ביתיים שניתן לבטחם בתשלומים לפי בקשת בעליהם;
- (2) שיעורי התשלום שיחולו על סוגים שונים של חפצים ביתיים;
- (3) שיעור הפיצוי שיינתן לגבי סוגים שונים של חפצים ביתיים. (תיקון מס' 16 תשמ"א-1981)
- (ג) (בוטל).
- פרק תשיעי: פטור והנחות**
- 39.** אלה פטורים מתשלום מס רכוש:
- (1) המדינה;
- (2) ארגון האומות המאוחדות;
- (3) מדינת חוץ, לגבי קרקע המשמשת לצורך משרדיה או נציגותה בישראל;
- (4) רשות מקומית לגבי קרקע שאין עמה הכנסה;
- (5) בעל בית קברות בשל בית הקברות;
- (6) מוסד ציבורי שמטרתו היא דת, תרבות, חינוך, מדע, בריאות, סעד או ספורט, לגבי קרקעותיו המשמשות לאותה מטרה - ושאינן עמן הכנסה, או שכל ההכנסה מהן משמשת לאותה מטרה בלבד - וכן בעל קרקע או בנין של הקדש לצרכי חינוך שאין מנהלים אותו למטרות ריווח, או שפירותיו משמשים להחזקת בית ספר בלבד;
- לענין זה, "מוסד ציבורי" - חבר-בני-אדם - של שבעה לפחות שרוב חבריו אינם קרובים זה לזה;
- (7) רשות הפיתוח לגבי קרקע שאינה מוחזרת וקרקע שאין משתמשים בה; (תיקון מס' 3 תשכ"ז-1967)

(8) קיבוץ או מושב, לגבי קרקע המשמשת למטרה כאמור בפסקה (6) אם הגשמת המטרה איננה נעשית למטרות ריווח;	(תיקון מס' 8) תשל"ב-1972 (תיקון מס' 16) (תיקון מס' 16) תשל"ט-1979 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(9) מי שיש לפטרו ממס על פי הסכם בין מדינת ישראל למדינת חוץ, לגבי קרקע שנקבע באותו הסכם שאין לשלם עליה מס. (ב) (בוטל).	פטור לבעלי מקרקעין שנרכס נמוך (תיקון מס' 21) תשמ"ט-1989
40. (א) מי שסכום המס שהוא חייב בו לא עולה על 100 שקלים חדשים, פטור מתשלומו. (ב) סכום הפטור בסעיף קטן (א) יתואם לגבי כל שנת מס ביום הראשון של שנת המס לפי שיעור עליית המדד; הסכום המתואם יעוגל לעשרת השקלים החדשים הקרובים.	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
41. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
41א. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
41ב. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
41ג. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
41ד. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
42. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
43. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
44. (בוטל).	(תיקון מס' 14) תשל"ט-1979
45. (א) שר האוצר רשאי בצו באישור ועדת הכספים של הכנסת, לפטור מתשלום המס כולו או מקצתו בעלי קרקע אלה:	פטור מיוחד (תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964 (תיקון מס' 4) תשכ"ח-1968 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(1) קרקע המשמשת למטרה שאושרה על ידי שר האוצר כמטרה ציבורית; (2) קרקע שהשימוש בה הוגבל או נאסר לפי כל דין באופן שיש בו פגיעה חמורה באפשרות הניצול הכלכלי;	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(3) (בוטלה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(4) (בוטלה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(5) (בוטלה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(6) (בוטלה);	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(7) (בוטלה).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(ב) (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
45א. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
45ב. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
46. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
46א. (א) קיים הסכם בר-תוקף עם מדינה זרה בדבר הקלה ממסי כפל בשל מס המוטל על קרקע כמשמעותה בחוק זה, יחולו הוראות ההסכם מן היום שנקבע על פיו לתחילתן כאילו היו חלק מחוק זה.	החלת הסכם למניעת מסי כפל (תיקון מס' 3) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
(ב) חובת הסודיות לפי סעיף 50 לא תמנע מלגלות לרשות מוסמכת של המדינה הזרה כל ידיעה שיש לגלותה לפי הסכם כאמור בסעיף קטן (א).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981
46ב. (בוטל).	(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

46ג. (הועתק לסעיף 38א).

46ד. (הועתק לסעיף 38ב).

פרק עשירי: הוראות שונות

47. (א) הנהלת עניני מס רכוש וקרן פיצויים תהיה בידי המנהל.

(ב) המנהל רשאי למנות ממונים לניהול עניני מס רכוש וקרן פיצויים באיזורים שייקבעו וסמכויותיהם יהיו כשל המנהל למעט הסמכויות לפי הסעיפים 34, 60, 64(ב) ו-66, והסמכות להרשות כניסה למקום מגורים לפי סעיף 48.

מנהל מס רכוש וממונים איזוריים (תיקון מס' 1) תשכ"ז-1964 (תיקון מס' 3) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 3) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 4) תשכ"ח-1968 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

48. המנהל מוסמך לערוך כל חקירה שימצא לנכון בשביל מילוי תפקידו על פי חוק זה, ורשאי הוא לשם כך להיכנס בעצמו או להרשות לאדם אחר להיכנס בכל עת סבירה בשעות היום לכל קרקע, לרבות בית מגורים, ולערוך בה מדידות, לדרוש בכתב מכל בעל קרקע או מחזיק בה למסור לו כל ידיעה או מסמך שברשותו הדרושים לו למילוי תפקידיו, ולגבות כל עדות הדרושה לו לענין זה ועל בעל הקרקע או המחזיק בה למלא אחרי דרישת המנהל; המנהל יחזיר תוך זמן סביר מסמכים שנמסרו לו לפי סעיף זה.

סמכויות (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

48א. שר המשטרה רשאי להסמיך אדם המועסק בביצוע החוק לערוך חקירות או חיפושים לשם מניעת עבירות על חוק זה או לשם גילויין; אדם שהוסמך כאמור יהא רשאי, לפי הענין –

חקירות וחיפושים (תיקון מס' 1) תשכ"ז-1964

(1) להשתמש בכל הסמכויות הניתנות לקצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות), וסעיפים 3 ו-4 לפקודה האמורה יחולו על הודעה שרשם;

(2) להשתמש בסמכויות שוטר לענין סעיף 17(א) לפקודת הפרוצידורה הפלילית (מאסר וחיפושים), למעט תפיסת רכוש שאיננו מסמכים.

49. עובד מדינה ועובד רשות מקומית חייבים, לפי דרישת המנהל, להמציא לו פרטים שברשותם הדרושים לו לענין חוק זה, ובלבד שהעובד לא יהא חייב לגלות פרטים שהוא חייב לגביהם בשמירת סודיות לפי פקודת מס הכנסה, 1947, פקודת הסטטיסטיקה, 1947, חוק בנק ישראל, תשי"ד-1954, או חוק הדואר, התשמ"ו-1986.

הודעות רשמיות (תיקון מס' 30) תשמ"ז-2004

50. (א) לא יגלה אדם כל ידיעה למעט ידיעה בקשר לבעלות בקרקע שהגיעה אליו בתוקף תפקידו לפי חוק זה, אלא לצורך ביצוע חוק זה או בקשר עם תביעה פלילית על עבירה על חוק זה או למי ששר האוצר* התיר לגלותה לו.

שמירת סוד (תיקון מס' 1) תשכ"ז-1964 (תיקון מס' 14) תשל"ט-1979 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

(ב) העובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו - מאסר שנה.

51. (א) המנהל רשאי, אם נתבקש וראה סיבה מספקת לכך, להאריך כל מועד שנקבע בחוק זה לעשיית דבר, למעט המועדים להגשת ערר או ערעור לפי סעיפים 27 ו-29(ד).

הארכת מועד (תיקון מס' 3) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

(ב) (בוטל).

(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

(ג) (בוטל).

(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

(ד) הוארך לפלוני המועד לתשלום המס או מקצתו, ישלם בעד תקופת הדחיה הפרשי הצמדה וריבית.

(תיקון מס' 16) תשמ"ז-1984 (תיקון מס' 18) תשמ"ה-1985

* סמכותו הואצלה למנהל רשות המסים ב"פ תשס"ה מס' 5418 מיום 21.7.2005 עמ' 3497.

- (ה) לענין גביה, דין הפרשי הצמדה וריבית כדין המס.
52. הודעה שניתנה או כל פעולה אחרת שנעשתה לפי חוק זה, לא ייגרע מתקפן בגלל פגם בצורה או בגלל טעות, ליקוי או השמטה שאין בהם כדי לפגוע בעיקר או להטעות.
53. (א) הודעה או כל מסמך אחר שיש למסרם לפי חוק זה מותר לשלחם על ידי הדואר.
- (ב) הודעה או כל מסמך אחר המיועדים לבעלים משותפים בקרקע בחלקים בלתי מסויימים ונמסרו לאחד מהם, רואים אותם כאילו נמסרו לכולם, ובלבד שכל אחד מהם רשאי לדרוש מהמנהל שימסור לו בנפרד.
- 53א. (א) סבור המנהל, כי פעולה או עסקה פלונית המפחיתה או העלולה להפחית את סכום המס המשתלם בשל קרקע מסויימת היא מלאכותית או בדויה, או כי אחת ממטרותיה העיקריות של פעולה או עסקה פלונית היא הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותות בשל קרקע כלשהיא, רשאי הוא להתעלם מן הפעולה או העסקה ולשום את בעל הקרקע לפי זה; הימנעות ממס או הפחתת מס ניתן לראותן כבלתי נאותות אפילו אינן נוגדות את החוק.
- (ב) החלטתו של המנהל בהשתמשו בשיקול הדעת שניתן לו בסעיף קטן (א) ניתנת להשגה או לערר לפי סעיפים 26 ו-27.
54. (א) לא תירשם בפנקסי המקרקעין כל פעולה בקרקע לפני שיומצא אישור מהמנהל על תשלום המס המגיע מבעל הקרקע; ובקרקע המועברת - לרבות תשלום המס שמועדי תשלומו לאותה שנת מס, כמפורט בסעיף 20, טרם הגיעו, ובלבד שהוראה זו לא תחול על סכום המס השנוי במחלוקת ושהוגש לגביו ערר לפי סעיף 27, אם המציא בעל הקרקע ערבות בנקאית או ערבות אחרת שקבע המנהל להבטחת תשלום המס שהוא עשוי להתחייב בו.
- "פעולה" בסעיף זה - מכר, מתנה, חליפין, חכירה, חכירת משנה, העברת חכירה או חכירת משנה, ביטול חכירה, משכנתה או שינוי תנאיה, חלוקה, פיצול ורישום הקדשות מכל סוג שהוא.
- (ב) שילם אדם מס בשים לב להוראות סעיף קטן (א) בעד אדם אחר, יהא רשאי לדרוש את החזרת המס מהחייב בו.
- 54א. (בוטל).
- 54ב. (בוטל).
- 54ג. (בוטל).
55. מי שהעביר בתוך שנת המס את הבעלות בקרקע וכן מי שהופקעה ממנו קרקע כאמור, רשאי לגבות מהאדם שרכש את הבעלות, שיעור יחסי מסכום המס ששילם בעד אותה קרקע לאותה שנת מס, זולת אם הוסכם בין הצדדים על דרך אחרת.
56. אדם שהגיש למנהל, תוך שבע שנים מיום תשלום המס על קרקע, דרישה להחזרת סכום כסף ששולם כמס ולא היה חייב לשלמו, יוחזר לו הסכום האמור, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלום המס עד יום ההחזר.
- 56א. (בוטל).
- 56ב. בחישוב שוויה של קרקע ובחישוב כל סכום שאדם חייב לשלם לפי חוק זה - יוגדל או יופחת כל סכום עד ללירה השלמה הקרובה ביותר.
57. (א) מי שלא מסר - בלי סיבה מספקת - הצהרה, מסמך, הודעה או ידיעה שהוא חייב במסירתם לפי חוק זה או לא מילא אחרי דרישה מאת המנהל לפי חוק זה, דינו - קנס אלף לירות.

(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
פגמים וליקויים

מסירה

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

סמכות להתעלם
מפעולות מסויימות
(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

רישום פעולות
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 8)
תשל"ב-1972
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

זכות חזרה
(תיקון מס' 1)
תשכ"ד-1964
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

החזר מס על קרקע
(תיקון מס' 3)
תשכ"ז-1967
(תיקון מס' 12)
תשל"ז-1976
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981
צו תשמ"ד-1984
(תיקון מס' 18)
תשמ"ה-1985
(תיקון מס' 24)
תשנ"ד-1994

(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

עיגול סכומים
(תיקון מס' 4)
תשכ"ח-1968
(תיקון מס' 16)
תשמ"א-1981

עבירות ועונשין

(ב) מי שמסר הצהרה, ידיעה או הודעה ביודעין שאינה נכונה, דינו - מאסר שנה או קנס של 3,000 לירות.

(ג) מי שהפריע לאדם הפועל בשליחותו של המנהל לבצע את סמכויותיו או מנע זאת ממנו, דינו - מאסר שנתיים או קנס של עשרת אלפים לירות.

(ד) נוסף על הענשים הקבועים בסעיפים קטנים (ב), ו-(ג) רשאי בית המשפט להטיל על העברייין קנס שהוא כפל סכום המס שלא נשום או שלא נגבה בגלל אותה עבירה.

57א. לא ישלם חבר בני אדם, במישרין או בעקיפין, קנס או כופר כסף שהוטל על זולתו בשל עבירה לפי סעיף 57; העובר על הוראה של סעיף זה, דינו - קנס פי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששולם; לענין זה, "חבר בני אדם" - למעט חבר בני אדם שחבריו חייבים להעמיד לרשותו את מלוא כוח עבודתם ולהעביר לו את נכסיהם.

תשלום קנס או כופר שהוטל על הזולת (תיקון מס' 23) תשנ"ב-1992

58. נעברה עבירה לפי סעיף 57 או 57א על ידי חבר בני-אדם, אשם בעבירה גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה חבר מינהלה פעיל, מנהל, מזכיר, נאמן, בא-כוח או חשב ראשי או יחיד של אותו חבר, אם לא הוכיח שני אלה:

עבירות על ידי חבר-בני-אדם (תיקון מס' 23) תשנ"ב-1992

(1) העבירה נעברה שלא בידעתו;

(2) הוא נקט בכל האמצעים הנאותים לשמירתו של חוק זה.

59. תביעה פלילית נגד אדם או הרשעתו על פי חוק זה, אינם גורעים מחובתו לתשלום מס.

אחריות לתשלום המס

60. נוכח המנהל כי אדם עבר על הוראה מהוראות חוק זה, רשאי הוא, בהסכמתו של האדם, לקחת מידו כופר כסף, שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שמוותר להטילו בשל אותה עבירה; הוגשה תביעה פלילית, אין לקבל כופר כל עוד לא ציווה היועץ המשפטי לממשלה על הפסקת ההליכים.

כופר כסף

61. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר הסמכות להארכת המועד להגשת ערר ובדבר הנהל בוועדות ערר ובערעורים לפי חוק זה והתקנות על פיו.

נוהל וסדרי דין (תיקון מס' 3) תשכ"ז-1967 (תיקון מס' 12) תשל"ו-1976

62. (בוטל).

(תיקון מס' 4) תשכ"ח-1968

63. (בוטל).

(תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

64. (א) שר האוצר רשאי לאצול למנהל מסמכויותיו לפי חוק זה, למעט הסמכות להתקין תקנות בנות פועל תחיקתי והסמכות לפי סעיף 50(א).

אצילת סמכויות

(ב) המנהל רשאי לאצול לאדם אחר, אם דרך כלל, אם לסוג מסויים של ענינים ואם לענין מסויים או לאזור מסויים, מתפקידו ומסמכויותיו לפי חוק זה למעט הסמכות להרשות כניסה למקום מגורים לפי סעיף 48 והסמכות לקבלת כופר כסף לפי סעיף 60.

65. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ורשאי הוא לקבוע בהן ענשים עד 1,000 לירות על עבירות לפי תקנות אלה.

ביצוע ותקנות

66. המנהל רשאי לקבוע את הטפסים הדרושים לצורך ביצוע חוק זה. משקבע המנהל טפסים כאמור, לא ישתמש אדם אלא בהם.

טפסים (תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964

67. בטלים -

ביטולים

(1) פקודת מס הרכוש העירוני, 1940;

(2) חוק מס הרכוש העירוני (הוראות שונות), תש"ט-1949;

(3) פקודת מס הרכוש החקלאי, 1942;

(4) סעיפים 6-13 לפקודת מסי העיריה ומסי הממשלה (פטורין), 1938;

(5) חוק הארנונה לפיצויי נזקי מלחמה, תשי"א-1951.

68. (א) כספי הקרן כמשמעותה בסעיף 3 לחוק הארנונה לפיצויי נזקי מלחמה, תשי"א-1951, יועברו, לקרן הפיצויים ויהוו חלק ממנה.
- (ב) אזור שנקבע כאזור עירוני על פי פקודת מס הרכוש העירוני, 1940, יראו כאילו שר האוצר הכריז עליו כאזור עירוני לצורך חוק זה.
- (ג) השווי השנתי הנקי של בנינים שחל עליהם סעיף 7 והשווי של קרקע שחלים עליה הסעיפים 11, 12 ו-16, שנקבעו לאחרונה על פי פקודת מס הרכוש העירוני, 1940, או פקודת מס הרכוש החקלאי, 1942, יראו אותם כאילו נקבעו בשומה על פי סעיף 19 ביום אחד באפריל 1961; אולם רשאי המנהל לשום אותם על פי סעיף 19 האמור גם לפני תום חמש שנים מאותו יום.
- (ד) "בעל" לגבי חכירות שנעשו לפני תחילת חוק זה –
- (1) בנכס בית או בקרקע כמשמעותם בפקודת מס הרכוש העירוני, 1940 - בעל כמשמעותו בחוק האמור לפני ביטולו;
- (2) בקרקעות באזור שפורש בצו שניתן על ידי שר האוצר על פי סעיף 3 לפקודת מס הרכוש החקלאי, 1942 - בעל כמשמעותו בחוק האמור לפני ביטולו;
- "חכירה", בסעיף קטן זה - לרבות חכירת משנה, אך למעט חידוש חכירה על פי זכות ברירה.
- (ה) בעל משק כאמור בסעיף 42, אשר שילם בתוך תקופת 5 השנים הראשונות לקיומו סכומים לחשבון ארנונה לפי חוק הארנונה לפיצויי נזקי מלחמה, תשי"א-1951, ינוכו הסכומים ששילם, מסכומי מס הרכוש החלים עליו, ובלבד שלא ינוכו כאמור סכומים ששילם לשנות השומה שקדמו לשנת השומה 1956.
- (ו) על אף האמור בסעיף 22(ב) יהא המנהל רשאי לשום את שווי הקרקע ואת המס לפי אותו סעיף לשנות המס 1961-1963, תוך שלוש שנים מיום שנמסרה לו ההצהרה.
69. רישום שמו של אדם כבעל קרקע בכל רשומה שנעשתה או המתנהלת לצרכי חוק זה, וכן תשלום המס החל על קרקע כאמור ששולם על ידי אדם, לא יפגעו בזכויות המדינה ולא ישמשו ראיה לזכויות אותו אדם כלפי המדינה בקרקע האמורה.
70. חוק זה יחול על שנת המס 1961 ואילך.

רישום ותשלום מס אינם ראיה נגד המדינה (תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964 (תיקון מס' 16) תשמ"א-1981

תחילת תוקף (תיקון מס' 1) תשכ"ד-1964

חוק (מס' 16) תשמ"א-1981

תוספת
(בוטלה)

לוי אשכול	דוד בן-גוריון	יצחק בן-צבי
שר האוצר	ראש הממשלה	נשיא המדינה